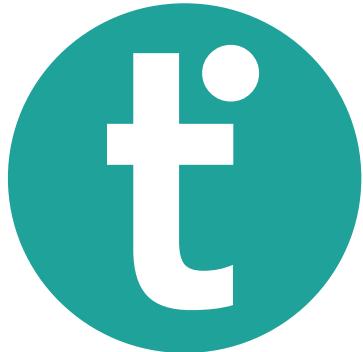

UNIT 1

Saol na Ceathrún Gaeilgeachta

title

**EUROPE OF LANGUAGES NETWORK:
TEACHER TRAINING FOR INCLUSION THROUGH MINORITY LANGUAGES 2020-1-ES01-KA201-082144**

Published in 2022 by:
Design department of ACPV
C/ San Fernando, 12 - 46001 -Valencia, Spain

Tel. (0034) 96 315 77 99
info@acpv.cat
<https://titlenet.eu/>

This publication is available in Open Access under the Attribution-ShareAlike 3.0 IGO (CC-BY-SA 3.0 IGO) license (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/igo/>). By using the content of this publication, the users accept to be bound by the terms of use of the TITLENET PLATFORM and also ACPV.

These materials are part of the EUROPE OF LANGUAGES NETWORK: TEACHER TRAINING FOR INCLUSION THROUGH MINORITY LANGUAGES 2020-1-ES01-KA201-082144 project co-funded by the EU Erasmus Plus Program

**Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union**

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Saol na Ceathrún Gaeilge

©BBC Scéal Phobal Bhóthar Seoighe

THEORETICAL INTRODUCTION:

D'ainneoin nach ndearnadh móran de dhul chun cinn ar chearta teanga don Gaeilge sa tuaisceart, mhair agus bhláthaithe an teanga agus tá clú agus cáil ar an fheachtas pobal-bhunaithe go háitiúil, go náisiúnta agus go hidirnáisiúnta. Tá na hiarrachtaí athbheochana le sonrú ach go háirithe i gCeathrú Ghaeltachta Iarthar Bhéal Feirste. Tá an iliomad Gaelscoileanna, cumainn óige, cumainn spóirt agus eagraíochtaí Gaeilge suite sa Cheathrú Ghaeltachta. Chun gur féidir linn leas a bhaint as an stádas ar leith atá ag an Gaeilge sa cheantar, is gá dúinn an stair agus na daoine ceannródaíocha a tháinig romhainn a aithint agus a cheiliúradh.

OBJECTIVES

1. Go mbeadh daltaí níos eolaí ar stair na Ceathrún Gaeilge.
2. Go mbeadh tuiscint níos leithne ag daltaí ar dheiseanna sóisialta sa Cheathrú Ghaeltachta.
3. Go mbeadh na daltaí níos eolaí ar an fheachtas ar son chearta teanga.
4. Go mbeadh na daltaí in ann iad féin a chur in iúl.
5. Go ndéanfaidh na daltaí forbairt ar a gcuid scileanna cumarsáide.
6. Go gcuirfidh na daltaí lena scileanna léitheoireachta agus lena gcuid téarmaíochta.

METHODOLOGY

Déanfar mionscrúdú ar mhórthéamaí an fhíseáin, mar atá Gaeltacht Bhóthar Seoighe, Laochra Loch Lao agus an Dream Dearn. Taispeánfaidh an múinteoir na físeáin atá luaite sa leabharliosta thíos do na daltaí, mar chúlra breise don cheacht. Brisfeart an ceacht síos i dtrí chuid sna téamaí a leanas; Gaeltacht Bhóthar Seoighe, Laochra Loch Lao agus an Dream Dearn. Beidh tascanna le déanamh ag na daltaí bunaithe ar na téamaí seo.

KEY COMPETENCIES

CLC. Competence in linguistic communication.

CAC. Cultural and artistic competence.

LTL. Learning to Learn

API. Autonomy and Personal Initiative

BIBLIOGRAPHY

©BBC Scéal Phobal Bhóthar Seoighe

- The Irish Houses - Scéal Phobal Bhóthar Seoighe, BBC Gaeilge,
<https://www.bbc.co.uk/programmes/p08630pz>
- Laochra Loch Lao, NTV,
<https://www.glornamona.com/spoirt/laochra-loch-lao-ar-ntv/>
- Ó Líofa go Lá Dearg, NTV,
<https://www.dearg.ie/ga/fiseain>
- An Dream Dearg's official website
www.dearg.ie

©BBC Scéal Phobal Bhóthar Seoighe

EVALUATION

- Déanfar measúnú rialta ar thuiscent agus ar fhorbairt na ndaltaí (msh ceartóidh an múinteoir an obair ar fad- botúin għramadaí, structúrtha srl.)
- Ag deireadh an cheachta, déanfaidh an múinteoir taispeáint lámh leis na daltaí chun a dtuiscint ar an cheacht a mheas (ordóġ suas, ordóġ leath bhealaigh thuas, ordóġ síos).
- Úsáidfear samplaí de gach gné den cheacht mar thaispeántas baile sa seomra ranga.

RESOURCES AND MATERIALS

NEEDED TO COMPLETE THE UNIT

- • Beidh na físeáin thusas de dhíth mar chúlra don cheacht.
- • Tá roinnt ábhair roghnach ann a bheas mar chúlra úsáideach do na daltaí.
- • Beidh an cáipéis leis an ábhar tacáiochta de dhíth chun an ceacht a threorú.
- • Beidh pinn agus leabhar nótaí de dhíth ar na daltaí chun an ceacht a chur i gcrích.
- • Beidh ábhar ealaíne (pinn luaidhe daite, marcóirí srl.) de dhíth do chuid #2.

ELEMENTARY LEVEL

SAOL NA CEATHRÚN GAELTACHTA

Féach ar an fhíseán de Laochra Loch Lao thuas.

Cuid 1 – Gaeltacht Bhóthar Seoighe

Aithneoidh na daltaí meancóga in amlíne Ghaeltacht Bhóthar Seoighe agus cuirfidh siad i gceart iad. Ansin, freagróidh siad 10 gceist ar an ábhar. Tá gach eolas agus treoir clúdaithe sa cháipéis leis an ábhar tacaíochta.

Cuid 2 – Laochra Loch Lao

Dearóidh na daltaí geansaí úr dá bhffoirne peile lán-Ghaeilge féin. Tiocfaidh siad suas le hainm agus mana don chumann i nGaeilge.

Laochra Loch Lao is an Irish Language GAA club that was founded in 2006 as a dual association.

Féach ar an fhíseán Ó Líofa go Lá Dearg thuas.

Cuid 3 – An Dream Dearg

I mbeirteanna, tabharfaidh an múinteoir 5 ráiteas daoibh. Déanfaidh na daltaí plé ar na ráitis agus oibreoidh siad amach an aontaíonn sibh nó an easaontaíonn siad, bunaithe ar an eolas atá san fhíseán. Scríobhfaidh siad an ráiteas agus na fáthanna a aontaíonn nó a easaontaíonn siad leis na ráitis sna leabhair.

INTERMEDIATE LEVEL

SAOL NA CEATHRÚN GAELTACHTA

Féach ar an fhíseán de Laochra Loch Lao thua.

Cuid 1 – Gaeltacht Bhóthar Seoighe

Dearóidh na daltaí a n-amhlíne féin a chuireann síos ar scéal Ghaeltacht Bhóthar Seoighe ag baint úsáide as an stíallghreannán atá ar an leathanach leis an ábhar tacaíochta. Tá an chéad cheann déanta dóibh. Tarraingeoidh siad pictiúir agus déanfaidh siad achoimre ar cad é atá ag tarlú sa phictiúr.

Cuid 2 – Laochra Loch Lao

Dearaigh póstaer don pháipéar nuachta chun daoine a mhealladh chuig foireann peile Laochra Loch Lao. Luaigne na buntáistí a bhaineann leis an chumann agus tabhair eolas maidir leis na laethanta agus amanna a bhíonn traenáil ar siúl.

Féach ar an fhíseán Ó Líofa go Lá Dearg thua.

Cuid 3 – An Dream Dearg

Faigh páirtnéir. Is iriseoir thú agus tá tú ag dul agallamh a chur ar do pháirtnéir maidir le feachtas An Dream Dearg. Cum 6 cheist le cur ar do pháirtnéir. Tóg nótaí gairide agus iad ag caint agus ansin, déan malartú. Nuair atá na ceisteanna freagartha agaibh beirt, scríobh achoimre ar na freagraí mar a bheifeá ag scríobh in iris.

ADVANCED LEVEL

SAOL NA CEATHRÚN GAELTACHTA

Féach ar an fhíseán de Laochra Loch Lao thuas.

Cuid 1 – Gaeltacht Bhóthar Seoighe

Ligfidh na daltaí orthu go bhfuil siad mar dhuine de bhunaitheoirí Ghaeltacht Bhóthar Seoighe agus scríobhfaidh siad litir chuig a c(h)ara ag tabhairt cuntais iontaic ar bhunú na Gaeltachta.

Cuid 2 – Laochra Loch Lao

Thug Uachtaráin an Chumainn Lúthchleas Gael cuireadh duit alt a scríobh in iris mhíosúil na heagraíochta maidir leis an tábhacht a bhaineann le foirne peile lán-Ghaeilge cosúil le Laochra Loch Lao. Scríobh alt ag tabhairt léargas ar stair agus dul chun cinn an chumainn, mar aon le buntáistí agus buanna an chumainn thar na mblianta.

Féach ar an fhíseán Ó Líofa go Lá Dearg thuas.

Cuid 3 – An Dream Dearg

I ngrúpaí de thriúr, cumfaidh duine éigin ráiteas díospóireachta amháin maidir leis an fheachtas ar son chearta teanga ó thuaidh. Beidh ar dhuine amháin ón bheirt atá fágtha aontú leis an ráiteas agus duine eile easaontú leis an ráiteas. Bronnfar 5 bhomaite ar an bheirt chun pointí labhartha a ullmhú. Beidh díospaireacht idir an bheirt agus roghnóidh an dalta a léigh amach an ráiteas an buaiteoir. Beidh seal ag gach duine gach ról a dhéanamh.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

tíde
TRAINING FOR
INCLUSION IN
TERRITORIAL
LANGUAGE
EDUCATION